

Vzdělávací programy

V roce 2004 MŠMT schválilo nové principy v politice pro vzdělávání žáků od 3 do 19 let. Toto rozhodnutí změnilo systém kurikulárních dokumentů, které jsou nyní vytvářeny na dvou úrovních a to na úrovni státní a na úrovni školské.

Státní úroveň představují

- Národní program rozvoje vzdělávání (tzv. **Bílá kniha**), který formuje vládní strategii v oblasti vzdělávání v podobě myšlenkových východisek, obecných záměrů a rozvojových programů směřovaných pro vývoj vzdělávací soustavy. Strategie odráží celospolečenské zájmy a dává konkrétní podněty k práci škol.
- Rámcové vzdělávací programy (RVP), které vymezují závazné rámce pro jednotlivé etapy vzdělávání (předškolní, základní a střední vzdělávání).

Školní úroveň pak představují školní vzdělávací programy (ŠVP), podle kterých se uskutečňuje výuka na jednotlivých školách.

Jedná se o **veřejné** dokumenty, které jsou přístupné pro pedagogickou i nepedagogickou veřejnost. Dále jsou tyto dokumenty **otevřené**, takže mají být pravidelně kriticky zkoumány a mohou se měnit či doplňovat dle vyvíjejících se potřeb společnosti, zkušenosti pedagogů a zájmu žáků.

RVP = rámcový vzdělávací program

Jedná se o dokument, který

- vychází z nové strategie vzdělávání, zdůrazňuje tzv. **klíčové kompetence** a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praxi,
- formuluje očekávanou úroveň vzdělávání (tzn. očekávané výstupy a učivo) stanovenou pro absolventy příslušných etap vzdělávání – jedná se o výstupy závazné, příslušná škola má možnost si je rozšířit (viz její ŠVP)
- podporuje autonomii škol a odpovědnost učitelů za výsledky vzdělávání,
- definuje tzv. vzdělávací oblasti (jednou z nich je Matematika a její aplikace), u každé oblasti uvádí
  - vzdělávací obsah
  - učivo
  - očekávané výstupy
- obsahuje jako závaznou součást tzv. **průřezová témata** (např. Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, ...),
- uvádí rámcový učební plán („tabulka minimálních hodinových dotací“)
  - matematika
    - 10 h. za 4 roky,
    - je povinná v 1.-3. ročníku (ve 4. ročníku volitelná),
    - v povinném učivu není např. analytická geometrie v prostoru, komplexní čísla, diferenciální a integrální počet,
- předkládá zásady pro tvorbu ŠVP, kterými se jednotlivé školy musí řídit,
- věnuje též v samostatné části pozornost jednak vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotní postižení či znevýhodnění, odlišné kulturní a sociálně znevýhodňující prostředí) ale také žáků mimořádně nadaných,
- stanovuje podmínky vzdělávání
  - materiální
  - personální a pedagogicko-psychologické
  - bezpečnost
  - organizace a řízení (např. podpora celoživotního vzdělávání učitelů)

Klíčové kompetence (pro čtyřletá gymnázia)

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanská
- Kompetence k podnikavosti

Tyto kompetence jsou podrobněji charakterizovány v RVP G.

ŠVP = školní vzdělávací program

Jedná se o dokument, který si každá škola v ČR vytváří, aby realizovala požadavky rámcového vzdělávacího programu (RVP) pro daný obor vzdělávání. Legislativně je zakotven v zákoně číslo 561/2004 Sb. (školní zákon).

Odkazy

- https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0koln%C3%AD_vzd%C4%9Bl%C3%A1vac%C3%AD_program#Mo.C5.BEnosti_.C5.A0VP – bližší informace o ŠVP
- <http://rvp.cz/filtr-PKC-DC-1> - metodický portál RVP - ŠVP
- <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/skolskareforma/ramcove-vzdelavaci-programy> - MŠMT - ke stažení jednotlivé RVP
- <http://www.nuv.cz/cinnosti/kurikulum-vseobecne-a-odborne-vzdelavani-a-evaluace/ramcove-vzdelavaci-programy/rvp-pro-gymnazia> - web Národního ústavu pro vzdělávání – obsahuje i manuály pro tvorbu ŠVP
- <http://www.jaroska.cz/node/8> - ukázka konkrétních ŠVP – Gymnázium Brno, tř. Kpt. Jaroše
- <http://databaze-strategie.cz/cz/msmt/strategie/narodni-program-rozvoje-vzdelavani-v-ceske-republice-bila-kniha> - informace o tzv. Bílé knize, její pdf verze
- <http://www.vzdelavani2020.cz/narodni-program-vzdelavani-cr-bila-kniha.html> - informace o tzv. Bílé knize, její analýza

Maturitní zkouška

- vychází z RVP
- katalogy požadavků se mění – platnost v příslušném školním roce
- obsaženy ilustrační úlohy

Katalog požadavků k MZ: https://maturita.cermat.cz/files/files/katalog-pozadavku/MA_Katalog_pozadavku_MZ-17-18.pdf

Další cenné informace pro budoucího učitele

Text: Na pomoc pedagogické praxi:

http://www.ucitseucit.cz/soubory/obrazky/uci_publicace_final_13082013.pdf

Zejména: Několik rad budoucím učitelům matematiky – str. 81-82 (J. Herman)